

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: Mgr. Narcise Tomáška**, s doručovací adresou advokátní kancelář, Děčín, U Starého Mostu 111/4, správce konkursní podstaty úpadce DESTA-NOVA, a.s., IČ 25049143, se sídlem Děčín V, Ústecká 20, zastoupeného Mgr. Alešem Podrábským, advokátem, se sídlem Děčín, U Starého Mostu 111/4, proti **žalovanému: Finančnímu úřadu pro Ústecký kraj**, se sídlem Ústí nad Labem, Velká Hradební 39/61, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního úřadu v Rumburku ze dne 28.6.2010, č.j. 37414/10/179960505585,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Finančního úřadu v Rumburku ze dne 28.6.2010, č.j. 37414/10/179960505585, **se pro vady řízení z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u zdejšího soudu v zákonem stanovené lhůtě ve znění její opravy ze dne 30.8.2010 prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí původního žalovaného Finančního úřadu v Rumburku ze dne 28.6.2010, č.j. 37414/10/179960505585, kterým nebyla uznána žalobcova reklamacie proti rozhodnutí Finančního úřadu v Rumburku o přeplatku ze dne 26.4.2010, č.j. 33017/10/179960505585, kterým bylo rozhodnuto z úřední povinnosti o převedení přeplatku na dani z nemovitostí ve výši 158 330,- Kč na úhradu nedoplatku daně z přidané hodnoty vykázaného ke dni 15.4.2010 ve výši 2 504 280,11 Kč u Finančního úřadu v Děčíně.

Současně se žalobce domáhal i zrušení výše uvedeného rozhodnutí o převedení přeplatku.

Na tomto místě je třeba uvést, že dne 1.1.2013 vstoupil v účinnost zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční správě“), kterým byly zrušeny všechny finanční úřady, včetně Finančního úřadu v Rumburku. S ohledem na tuto skutečnost se ve smyslu ust. § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), ve spojení s ust. § 8 a § 10 odst. 1 písm. a), § 20 odst. 2 zákona o finanční správě se od 1.1.2013 místo původního žalovaného Finančního úřadu v Rumburku bez dalšího stal žalovaným Finanční úřad pro Ústecký kraj.

Žalobce konstatoval, že na majetek úpadce DESTA-NOVA, a.s. byl prohlášen usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30.8.1999, č.j. 18 K 89/99-82, konkurz a správcem konkurzní podstaty byl ustanoven žalobce. Dále žalobce stručně zrekapituloval průběh řízení před správními orgány.

Zásadní námitkou žalobce je nepřezkoumatelnost jak samotného rozhodnutí o převedení přeplatku tak i žalobou napadeného rozhodnutí, neboť v rozhodnutí o převedení přeplatku nebyl kompenzovaný daňový nedoplatek specifikován zdaňovacím obdobím, ve kterém vznikl. Žalobce konstatoval, že Finanční úřad v Děčíně eviduje za úpadcem nedoplatek na dani z přidané hodnoty jak za dobu před prohlášením konkurzu, který byl přihlášen jako pohledávka do konkurzu, tak i nedoplatky vzniklé po zahájení konkurzního řízení, které mají režim tzv. zapodstatových pohledávek. S přihlédnutím k výši částky, která je v rozhodnutí o převedení přeplatku uvedena jako nedoplatek na dani, žalobce dovozuje, že u Finančního úřadu v Děčíně jsou u úpadce rovněž evidovány nedoplatky, které vznikly před prohlášením konkurzu, ale doposud nebyly do konkurzu přihlášeny. Žalobce zdůraznil, že mu není známo, jaká konkrétní daňová povinnost mu kompenzační zanikla.

Žalobce zdůraznil, že dle stávající judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 9.12.2008, sp. zn. Pl. ÚS 48/06) nelze dovodit zvýšenou ochranu práv státu jako vlastníka reprezentovaného v daňových věcech správcem daně. Nemůže tedy docházet ke zvýhodňování státu privilegovaným postavením správce daně oproti ostatním konkurzním věřitelům. Zdůraznil, že ustanovení § 14 odst. 1 písm. i) zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání (dále jen „starý zákon o konkurzu a vyrovnání“), o zákazu započtení na majetek patřící do konkurzní podstaty je zvláštním právním předpisem zakotvujícím nepřipustnost kompenzace nejen soukromoprávních, nýbrž i veřejnoprávních pohledávek. Toto speciální ustanovení má přednost před úpravou obecnou upravenou v § 59 odst. 3 písm. e), § 40 odst. 11 a § 64 odst. 2 zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“). Pokud měl kompenzační projev vůle žalovaného směřovat k započtení tzv. předkonkurzních daňových nedoplatků přihlášených do konkurzního řízení, šlo by o započtení nepřipustné. Žalobce dovozuje, že ust. § 40a odst. 1 daňového řádu nelze na daný případ aplikovat, neboť účinnost tohoto ustanovení nastala až s účinností zák. č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (dále jen „insolvenční zákon“).

Původně žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

Dle názoru původně žalovaného jde v daném případě o žalobu zmatečnou a soudně nepřezkoumatelnou. Dle původně žalovaného žalobní návrh trpí nedostatkem pasivní věcné

legitimace na straně žalované. K tomuto závěru původně žalovaný dospěl na základě toho, že dle jeho názoru z žalobního návrhu není zcela zřejmé, zda je napadáno rozhodnutí žalovaného o reklamaci či rozhodnutí žalovaného o převedení přeplatku. Namítaná nepřezkoumatelnost rozhodnutí o reklamaci není dle původně žalovaného nijak podepřena. Tvzení o nedostatku pasivní legitimace na straně žalované pak vychází dle názoru původně žalovaného z nesprávných závěrů žalobce o tom, že původně žalovaný eviduje za žalobcem nedoplatky na dani z přidané hodnoty, respektive, že původně žalovaný je věřitelem s přihlášenou pohledávkou na dani z přidané hodnoty do konkurzní podstaty úpadce. Původně žalovaný zdůraznil, že je sice obecně správcem daně, ovšem není správcem daně místně příslušným. Správcem daně místně příslušným pro daň z přidané hodnoty je dle původně žalovaného Finanční úřad v Děčíně. Původně žalovaný považuje za nemožný a nezákonný požadavek žalobce, aby v žalobou napadených rozhodnutích bylo vymezeno, v jakém období kompenzovaný nedoplatek vznikl. Původně žalovaný trvá na tom, že vzhledem k tomu, že není místně příslušným správcem daně a nevede tedy evidenci daní žalobce, nemá sebemenší vliv na to, jakým způsobem a v jakém pořadí bude úhrada daně formou přeplatku použita na úhradu daňových povinností žalobce evidovaných u jeho místně příslušného správce daně.

Původně žalovaný dále zdůraznil, že postupoval striktně v souladu s ustanovením § 64 odst. 2 daňového řádu. Následně provedl stručnou rekapitulaci průběhu řízení. Trvá na tom, že tvzení o nedovoleném zápočtu je samo o sobě spekulací žalobce. Uvedl, že pokud by rozhodnutí o převedení přeplatku směřovalo k započtení tzv. předkonkurzních daňových nedoplatků přihlášených do konkurzního řízení, šlo by o započtení nepřipustné. Tato situace však nenastala. Původně žalovaný trvá na tom, že žalobce má dostatek zákonem garantovaných možností si u svého místně příslušného správce daně ověřit, že převedený přeplatek na dani z nemovitostí byl použit na úhradu daňových nedoplatků na dani z přidané hodnoty vzniklých po prohlášení konkurzu, tedy na úhradu tzv. zapodstatovaných pohledávek.

Původně žalovaný trvá na tom, že žalobní návrh je založen na představách a pocitech strany žalované, aniž by vycházel ze skutečného a prokázaného stavu. Žaloba není směřována proti podstatě věci, tedy zda došlo či nedošlo k neoprávněnému zápočtu, ale je směřována k tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Žalobu považuje původně žalovaný za účelovou, neboť žalobce disponuje právními prostředky, které mu umožňují získat informaci o tom, jak byl použit jeho přeplatek, aniž by docházelo ke zbytečnému prodlužování průběhu konkurzního řízení a navyšování nákladů osob zúčastněných na vyvolaném soudním řízení. Již pouhým nahlédnutím do spisu vedeného u Finančního úřadu v Děčíně, popřípadě požadavkem na výpis osobního daňového účtu by žalobce mohl zjistit, že bylo postupováno po právu. Původně žalovaný zdůraznil, že žalobce vůbec neřeší otázku zákonnosti převedení přeplatku, ale celou svoji aktivitu zaměřuje na to, aby rozhodnutí, kterým je sdělováno převedení přeplatku, splňovalo představu žalobce o tom, jak by takové rozhodnutí mělo vypadat.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a původně žalovaný se po řádném poučení, že může vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c),

písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Primárně se soud zabýval otázkou původně žalovaným tvrzené zmatečnosti a nepřezkoumatelnosti podané žaloby. Svůj závěr o zmatečnosti a nepřezkoumatelnosti žaloby opíral původně žalovaný o tvrzení, že z žalobního návrhu není patrné, zda žalobce napadá rozhodnutí o převedení přeplatku či rozhodnutí o následné reklamaci žalobce.

Žalobce v podané žalobě navrhl, aby soud vydal následující rozhodnutí: Rozhodnutí Finančního úřadu v Rumburku ze dne 28.6.2010, č.j. 37414/10/179960505585, jako druhostupňové rozhodnutí, a rozhodnutí Finančního úřadu v Rumburku ze dne 26.4.2010, č.j. 33017/10/179960505585, jako prvostupňové rozhodnutí, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

V ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. je uvedeno, že kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení rozhodnutím, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

V ustanovení § 78 odst. 3 s.ř.s. je pak uvedeno, že zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo. V odstavci 3 téhož ustanovení je uvedeno, že zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

Z výše uvedeného jednoznačně dle soudu vyplývá, že žalobcem uplatněný návrh na rozhodnutí soudu je plně v souladu s platnou právní úpravou a je plně projednatelný.

Ve vztahu k původně žalovaným namítanému nedostatku pasivní žalobní legitimace soud uvádí následující. V ustanovení § 69 s.ř.s. je výslovně uvedeno, že žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. Správním orgánem, který v daném případě rozhodoval o reklamaci proti rozhodnutí o převedení přeplatku, byl Finanční úřad v Rumburku. V době podání žaloby byl tedy správně žalobcem jako žalovaný označen v souladu s ustanovením § 69 s.ř.s. právě Finanční úřad v Rumburku. Následně, jak již bylo výše uvedeno, přešla v důsledku legislativních změn působnost tohoto orgánu na Finanční úřad pro Ústecký kraj.

Soud tedy dospěl k závěru, že v době podání žaloby svědčila pasivní žalobní legitimace Finančnímu úřadu v Rumburku a následně přešla na Finanční úřad pro Ústecký kraj.

Výše uvedené námitky původně žalovaného tedy vyhodnotil soud jako zcela nedůvodné.

Následně přikročil soud k projednání jediné zásadní námitky žalobce spočívající v tvrzené nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí a rozhodnutí o převedení přeplatku.

Pro posouzení daného případu je podstatnou skutečností, že na společnost DESTA-NOVA, a.s. byl před vydáním rozhodnutí o převedení přeplatku prohlášen konkurz, který doposud nebyl ukončen. Správcem konkurzní podstaty úpadce byl ustanoven žalobce. Další podstatnou skutečností pro posouzení dané věci je, že mezi účastníky je nesporné, že vůči úpadci evidují příslušné daňové orgány nedoplatky na dani z přidané hodnoty jak za období předcházející prohlášení konkurzu, které byly přihlášeny do konkurzního řízení, tak i pohledávky z uvedené daně vzniklé za trvání konkurzu, tzv. zapodstatové pohledávky. Je rovněž podstatné, že z vyjádření původně žalovaného vyplývá jednoznačně skutečnost, že souhlasí s obecným závěrem, že započtení daňového přeplatku na pohledávky přihlášené do konkurzního řízení je nepřípustné.

V ustanovení § 64 odst. 1 daňového řádu je uvedeno, že částka plateb převyšující splatnou daň včetně příslušenství daně je daňovým přeplatkem. V odst. 2 téhož ustanovení je uvedeno, že přeplatek se použije na úhradu případného nedoplatku u jiné daně nebo, není-li takového nedoplatku, jako záloha na dosud nesplatnou daňovou povinnost na dani, u které přeplatek vznikl. Daňový přeplatek se použije i na úhradu daňového nedoplatku téhož daňového dlužníka u jiného správce daně, u něhož je nedoplatek evidován, požádá-li o to tento správce daně tak, aby tento požadavek došel správci daně, u něhož je evidován daňový přeplatek, ještě před jeho vrácením, nejpozději však do dne lhůty nároku na jeho vrácení. K požadavku se připojí vykonatelný výkaz nedoplatků, které mají být přeplatkem uhrazeny; pokud bude požadavek uplatněn prostřednictvím propojených automatizovaných daňových informačních systémů, stačí předložit vykonatelný výkaz nedoplatků dodatečně do deseti dnů od uplatnění požadavku na úhradu nedoplatků. Požadavku nelze vyhovět, neexistuje-li v době jeho uplatnění vratitelný přeplatek. Úhrada daňových nedoplatků evidovaných u správce daně, u něhož je evidován i daňový přeplatek, má přednost. O převedení přeplatku na úhradu nedoplatku u jiné daně se daňový dlužník vyrozumí. Za den úhrady tohoto nedoplatku se považuje den, který následuje po dni vzniku přeplatku.

Dle soudu je zcela nesporné, že ze správního aktu, kterým je nakládáno s přeplatkem na dani, musí být jednoznačně patrné, že k převodu přeplatku na dani došlo způsobem souladným se zákonem. V daném konkrétním případě je v rozhodnutí o převedení přeplatku uvedeno, že přeplatek byl převeden původně žalovaným na úhradu nedoplatku daně z přidané hodnoty vykázaného ke dni 15.4.2010 u Finančního úřadu v Děčíně ve výši 2 504 280,- Kč. V rozhodnutí není nijak specifikováno období, kdy uvedený nedoplatek či jeho jednotlivé části vznikly. Jak sám žalovaný ve svém vyjádření připouští, převedení přeplatku na nedoplatky, které vznikly před prohlášením konkurzu a které byly řádně přihlášeny do konkurzního řízení, je nutno považovat za nepřípustné a lze připustit pouze převedení přeplatku na dani, který vznikl za trvání konkurzu, na úhradu nedoplatků vzniklých za trvání konkurzu, které tvoří tzv. zapodstatovou pohledávku. Za situace, kdy na daňovém účtu úpadce jsou evidovány u Finančního úřadu v Děčíně nedoplatky na předmětné dani, které vznikly před prohlášením konkurzu a byly řádně přihlášeny do konkurzního řízení, tak i nedoplatky zapodstatové, které vznikly za trvání konkurzu, je nutno konstatovat, že je vadou rozhodnutí o převedení přeplatku, pokud z daného rozhodnutí nelze určit, na úhradu kterých nedoplatků na dani z přidané hodnoty evidovaných u Finančního úřadu v Děčíně byl daný přeplatek převeden. V daném případě je tedy nutno rozhodnutí žalovaného o převedení přeplatku považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Tuto nepřezkoumatelnost ve své podstatě namítal žalobce i v řádně uplatněné reklamaci. Původně žalovaný tuto vadu prvostupňového rozhodnutí v rámci řízení o reklamaci neodstranil. Proto tato nepřezkoumatelnost stíhá i toto rozhodnutí o reklamaci.

Soud zdůrazňuje, že považuje za zcela nepřipustnou argumentaci ze strany původně žalovaného, že žalobce má právní prostředky k tomu, aby si zjistil u Finančního úřadu v Děčíně, na jaké nedoplatky byl jeho přeplatek převeden. V případě, že správní orgán rozhoduje o právech a právem chráněných zájmech nějakého subjektu, musí zákonnost daného postupu správního orgánu jednoznačně vyplývat již ze samotného rozhodnutí správního úkonu, nelze připustit, aby byl účastník nucen za účelem ověření zákonnosti již vydaného rozhodnutí zjišťovat rozhodné skutečnosti u jiných správních orgánů.

Dle soudu nemůže rovněž obstát argumentace ze strany původně žalovaného, že není v daném případě místně příslušným správcem daně z přidané hodnoty a nemůže tedy vědět, na jaké nedoplatky bude předmětný přeplatek převeden. Tato argumentace svědčí o naprosté rezignaci původně žalovaného na unesení odpovědnosti za nakládání s majetkem žalobce, o němž vrchnostensky rozhodoval. Z výše citované právní úpravy jednoznačně vyplývá, že k požadavku na úhradu nedoplatku evidovaného u jiného správce daně musí správce daně, u něhož je nedoplatek evidován, k požadavku připojit vykonatelný výkaz nedoplatků. Z tohoto výkazu nedoplatků je patrné, na které nedoplatky bude přeplatek převeden. V daném případě bylo postupováno v souladu s tímto zákonným ustanovením. Původně žalovaný tak měl v době svého rozhodování podklad, na základě kterého mu bylo zřejmé, na jaké nedoplatky bude přeplatek převeden. Bylo pak na původně žalovaném, aby tuto skutečnost buď vtělil výslovně přímo do výroku daného rozhodnutí, nebo, pokud by byl výkaz nedoplatků předán žalovanému v podobě srozumitelné bez dalšího i adresátům rozhodnutí, aby učinil tento výkaz nedoplatků nedílnou součástí daného rozhodnutí. Takto však původně žalovaný nepostupoval při vydání rozhodnutí o převedení přeplatku a neurčitost rozhodnutí neodstranil ani v rámci rozhodování o reklamaci žalobce.

S ohledem na výše uvedené shledal soud žalobcovu námitku nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí jako důvodnou a shledal rozhodnutí o převedení přeplatku i rozhodnutí o reklamaci jako nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud napadené rozhodnutí původně žalovaného, zrušil pro vady řízení [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.]. V dalším řízení bude pak správní orgán podle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku. O prvostupňovém rozhodnutí o převedení přeplatku nebylo rozhodováno, neboť soudem vymezené nedostatky mohou být odstraněny v rámci řízení o reklamaci.

Soud v souladu s ustanovením § 60 s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení, neboť žalobce, který byl ve věci plně úspěšný, se nároku na náhradu nákladů řízení výslovně ve svém podání ze dne 29.9.2010 vzdal a stávající žalovaný nebyl v předmětné věci úspěšný.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 21. ledna 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová